AKCIJA ZA UNIVERZITETNO KNJIŽNICO.

Dne 3.januarja 1930 je rektorat z dopisom štev.12/30 naslovil na Državno hipotekarno banko v Beogradu prošnjo,koliko bi računala obresti za posojilo za dograditev univerzitetnega stavbišča in stavbe univerzitetne knjižnice.

Z vlogo od 5.februarja 1930 /štev.278/ je rektorat zaprosil kraljevsko bansko upravo,da izdela načrt in aproksimativni proračun za univerzitetno knjižnico.

Istega dne in leta je bilo poslano pismo gospodu županu PUCU v zadevi budžetne postavke za univerzitetno knjižnico.

Z dopisom od 14.januarja 1929 je Državna hipotekarna banka v Beogradu pod štev.1254 v zadevi posojila,da banka ne more odobriti direktno univerzi,temveč državi odnosno ministrstvu prosvete,za potrebe ljubljanske univerze. Svetoval je,naj se obrne rektorat na ministrstvo prosvete,ki bo v sporazumu z g.ministrom finance izposlovalo zaprošeno posojilo,obenem pa zasiguralo v budžetu njeno anuitetsko službo.

Z dopisom od 22.februarja 1930 /štev.379/30/ je rektorat poslal ministrstvu prosvete obširno poročilo o potrebi zgradbe poslopja za univerzitetno biblioteko in obenem prošnjo,da dá vlada v budžetu za leto 1930/31 dovoljenje ministrstvu prosvete,da v sporazumu z ministrstvom finance najme pri Državni hipotekarni banki v Beogradu za zgradbo poslopja knjižnice univerze posojilo v znesku 7,520.000.-Din in zasigura za to posojilo budžetarno anuitetno odplačevanje.

Dne 13.marca 1930 /štev.663/ je odposlal rektorat ministrstvu financ,budžetskemu odeljenju,ministrstvu prosvete in drju KOROŠCU brzojav,da mesto Ljubljana nudi univerzi na razpolago zemljišče za zgradbo univerzitetne biblioteke. Istega dne je prejel rektorat od mestnega magistrata prepis brzojavke,ki jo je poslal gospod župan ministru financ

drju ŠVRLJUGI, v kateri sporoča, da je mestna občina ljubljanska pripravljena odstopiti brezplačno, ravnokar kupljeno parcelo Knežji dvorec, za univerzitetno knjižnico, ako se zasigura ta za mesto prepotrebna stavba iz budžetarnih kreditov.

Dne 7. aprila 1930 je bila sestavljena komisija za določitev definitivnega programa glede notranjosti univerzitetne knjižnice.

Istega dne, t. j. 7. aprila 1930 je bilo odposlano profesorju PLEČNIKU pismo, da naj bi vstopil v komisijo za določitev definitivnega programa glede notranjosti univerzitetne knjižnice.

V seji univerzitetne uprave z dne 14. aprila 1930 je rektor sporočil upravi izjavo rektorata glede univerzitetne biblioteke za slovenski narod.

Z ozirom na vest, da je v novi državni budžet sprejeta postavka za zidavo univerzitetne biblioteke v Ljubljani, se je uredništvo obrnilo na rektorat za točne informacije, ki jih v bistvenih točkah objavljamo:

Velika, moderno urejena in javnosti dostopna knjižnica je za Ljubljano nujno potrebna. Ljubljana je danes univerzitetno mesto. Univerza je last javnosti in ima do nje svoje dolžnosti. Najintimnejša vez med široko javnostjo in univerzo je povsod univerzitetna biblioteka, ki daje na razpolago svoj materijal ne le akademski ampak splošni občini. Da se bo ta ideja že lahko v kratkem realizirala, je seveda v veliki meri zasluga mestne občine ljubljanske same, ki je odstopila za univerzitetno biblioteko stavbišče - "Knežji dvorec" -. Zahvala pa gre odločujočim krogom, ki so to misel z največjim umevanjem sprejeli in se zanjo z vso vnemo zavzeli: gg. ministroma KOROŠCU in MAKSIMOVIĆU ter - last but not least - gospodu finančnemu ministru ŠVRLJUGI. Zakonito potrebni generalni načrt za stavbo s kalkulacijo je izdelal po nalogu kr. banske uprave g. ing. ČRNIVEC. Naše včerajšnje poročilo, da je bil odklonjen PLEČNIKOV načrt, češ da bi bil predrag, ni točno, kajti g. PLEČNIK sploh ni predložil načrta, ki je bil potreben za to, da se ta akcija bud-

žetarno omogoči. Za definitivno in racionalno konstruktivno realizacijo univerzitetne biblioteke bo postavljena posebna komisija,ki bo seveda mojstra PLEČNIKA zaprosila za njegovo veščo pomoč. Stavbni stroški so preračunani na kakih sedem in pol milijona dinarjev,ki se bodo vzeli na posodo pri Državni hipotekarni banki in vračali z budžetarnimi letnimi anuitetami.

Ministrstvo prosvete je z dopisom od 9.aprila 1930 P.br.13.533 sporočilo rektoratu odločbo gospoda ministra prosvete,da se generalni načrt za univerzitetno biblioteko,ki ga je na zahtevo rektorata štev.278/30 izdelal tehniški oddelek kr.banske uprave v Ljubljani pod štev.2083 od 22.februarja 1930,vzame za osnovo izdelave arhitektonskega načrta. Na ta dopis je rektorat z dopisom od 15.aprila 1930 štev.1088 in na temelju resornega budžeta,v katerem je bila univerzi v partiji 287,poziciji 2 dovoljena anuiteta za zgradbo univerzitetne biblioteke,zaprosil:

1/ da ministrstvo sklene z Državno hipotekarno banko najem posojila v znesku 7,580.000.- dinarjev proti odplačevanju z budžetarnimi anuitetami;

2/ da Državna hipotekarna banka otvori pri svoji podružnici v Ljubljani tekoči račun v višini celotnega posojila za univerzo kralja Aleksandra I.v Ljubljani in da s tem posojilom po potrebah razpolaga rektorat univerze in sicer najkasneje do 15.maja t.l. naprej. O angažiranih sumah bo rektorat ministrstvu sproti poročal.

3/ Gospod minister prosvete naj pooblasti rektorja univerze kralja Aleksandra, da potom državnega pravobranilstva sklene z mestom Ljubljano pogodbo,po kateri postane naša univerza lastnik stavbne parcele Knežjega dvorca,ki jo je mesto Ljubljana poklonilo univerzi za stavbo biblioteke.

Dne 15.aprila 1930 /štev.1089/30/ je poslal rektorat mestni občini ljubljanski dopis,naj formalno pokloni parcelo

Knežji dvorec univerzi za univerzitetno biblioteko.

Dne 20.maja 1930 je rektorat pod štev.1349 prosil tehniški oddelek kr.banske uprave,ali sme univerza sama izdelati generalni načrt in detajlni arhitektonski načrt. Banska uprava je z dopisom od 30.maja 1930 pod štev.V No 2083/1 sporočila,da z veseljem jemlje na znanje namero rektorata,da prevzame brigo za izdelavo načrta. Izrazila pa je željo,naj bodejo načrti in proračuni na temelju vsestransko prerešetanega programa izgotovljeni vsaj do 15.oktobra 1930.v taki obliki in izčrpnosti,da nemotena izvršitev posla ne bo ovirana.

Po vsem tem je bila končna definitivna studija projekta predložena komisiji za univerzitetno knjižnico,nakar se je začel risati in cizelirati definitivni projekt.

Dne 1.aprila 1931 sta nesla projekte gospod rektor dr.Alfred ŠERKO in arh.VALENTINČIČ v gradbeno ministrstvo v Beograd v pregled in quasi v predodobritev k načelniku DJIKADIČU,ki je izjavil, da je stvar projekta čisto zadeva Ljubljana. Oni zahtevajo samo, da odgovarja stavba higijenskim ognja-varnostnim ter drugim predpisom in zakonom gradbene policije.

Nekako sredi maja istega leta sta ponovno potovala dr.ŠERKO in arh.VALENTINČIČ v Beograd k načelniku DJIKADIČU /v gradbeno ministrstvo/,kateri pa planov in proračunov ni prevzel ter zahteval,kakor predpisuje zakon,da morejo biti plani etc.kompletirani z vsemi statičnimi računi in načrti,dalje z vsemi specijelnimi projekti in proračuni za centralno kurjavo,vodovod in elektriko.

Od maja do srede junija nekako /na Sv.Rešnjega telesa dan 1.1931 je diktiral arh.VALENTINČIČ na univerzi gospodični MUNDOVI pismena dela - t.j.točni dan/ so se dovršila ta dela ter je bil potem cel kompleten laborat vse z vsem predan gospodu rektorju drju Alfredu ŠERKU,ker se je reklo,da bo vzel obenem s proračunom univerze tudi naš kompleten projekt za univerzitetno biblioteko v Beograd,da ga tam osebno vloži v odobritev.

Dne 15.junija 1931 je bila izdana od rektorata

okrožnica na gg. profesorje, da so načrti za novo univerzitetno knjižnico na vpogled v dvorani računovodstva.

Dne 7. julija 1931 /štev. 679/31/ so bili poslani ministrstvu prosvete vsi spisi in načrti za zgradbo univerzitetne biblioteke.

V budžetu proračuna za leto 1930/31 in za leto 1931/32 sta bila postavljena za zgraditev univerzitetne biblioteke vsakokrat zneska à 686.000.- Din.

V proračunu za leto 1931/32 je bil za zgradbo biblioteke otvorjen znesek 343.000.- Din.

Rektorat univerze pa je prejel od ministrstva prosvete z dopisom od 9. septembra 1931 P. br. 41.125 sporočilo, da so na podlagi predloga ministrstva financ z 31. avgustom 1931 Br. 97/II črtani iz proračunov vsi krediti, ki so določeni za investicije, med katere je padel tudi obrok v znesku 343.000.-Din, določen za graditev univerzitetne biblioteke.

Ministrstvo prosvete pa je s svojim dopisom od 17. marca 1932 P. br. 8293, ki je bil protokoliran na rektoratu dne 5. aprila 1932 pod štev. 235/32, vrnilo rektoratu vse načrte in statične tabele - razen načrta za centralno kurjavo in elektriko - ki nosijo odobritveno klavzulo ministrstva za zgradbe z dne 17. julija 1931.